

szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete”.

FELELŐS SZERKESZTŐ

TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre 5 K — fill. Negyed évre 1 K 25 f.
 Fél évre 2 K 50 fill Egy szám ára 6 fill.

TARSSZERKESZTŐK

PAÁL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
 ref. koll. vallástanár Debrecen.

A föld megújulása.

A hosszas tél után lerázta a föld magáról azokat a rabbilincseket, amiket a fagyos jégkéreg és vastag hóréteg által kapott a föld. Előbukkant a várva-várt meleg napsugár s megújította a földet a tavasz eljöttével.

A lelki világban is dermesztő hideg tél uralkodott. Nem csoda, ha a külső természet megifjodásával lelkünkben is új remény ébred.

Mit remélünk? Mire vágyunk? Először is a tartós, állandó békességet óhajtjuk, amely az állandó öröme s a tartós jólétnek legfőbb biztosítója.

De hogyan érhetjük el ezt a békességet? Csak szelidség, szeretet és türelem árán lehet azt megvásárolni. A szelidség nem gyávaság, mint a hogy azt sokan magyarázzák. Jézus szelid volt, de azért ő is tudott haragudni. Meglegta a korbácsot és kiverte Isten házából a kápis kufarokat.

Epen a békesség fentartására és állandó biztosítására kell keményebb eszközökhöz is folyamodnunk. Tehát a szelid ember is lehet bátor.

A gyávaságnak egészen más forrása van. Nem a szelidségben kell azt keresni. Az a gyáva,

aki pusztán önzésből félti magát, sajnálja életét feláldozni a jóért, a magasabb szent eszméért.

A szeretetnek is meg van a maga bátorsága.

Jézus nem feleselt, hallgatott amikor vádolták, de ezt nem féltétségéből tette, hanem bölcseségből.

Új eget és új földet hirdetek nektek, amelyben lakozik az igazság. Ez a bibliás biztatás mindnyájunk lelkében új reményt fakaszt a tavasz eljöttével. Új földet, ahol nem lesz háborúság, viszálykodás a népek közt. Új földet, ahol a kardból eke, a lándzsából sarló lesz és az emberek a munka áldásait fogják élvezni.

Boldogok a szelidek, olvassuk a hegyi beszédben. A szeliden ránk mosolyó tavasi napsugár is biztat minket türelemre, szeretetre és erős önmérsékletre.

A föld megújul. Nézd csak tavasszal a természetet! Miként újul meg minden? A föld leveti régi, szürke ruháját és zöld palástot ölt magára. Az erdő néma rejtekében megszólal a fülemile kedves éneke.

„Elveszem a földnek szomorú tekintetét. Betöltöm az ember szívét örömmel.” Mondja a próféta.

Lassanként megjelennek a virágok is, ezek a legjobb tanítómesterek.

Mit hirdetnek ők? Az ibolya int, tanít. Légy szerény, ne told magad mindig az e ötérbé, vonulj vissza olykor te is csendes hajlékodbá pihenésre, erögyüjtésre! Ha jót teszel, hallgass vele, ne kürtöld ki az egész világnak. *Mit a jobb kezed tesz, ne tudja azt a bal.*

A lilium, az ártatlanság virága mire tanít bennünket? Keresem azt a szívet, amely tiszta, mo'sok nélküli, ártatlan, fehér, mint az égből hullott hópehely, amelyet még nem piszkolt be a föld sara.

A ró'sa, a föld királynöje ma'sas trónjáról hirdeti: Megnyitom a földet az örökkévaló szeretet á'tal. Enélküli ö'szeomlik a világ és egymás ellen támadnak az emberek.

Az ibolya kéksége a hűségéről beszél. Légy állandó hűséggel hazádhoz, családodhoz, barátaidhoz. Int a ragaszkodásra és kitartásra a jó és rossz napokban egyaránt.

Hallgassátok meg a virágok néma intését! Új föld, új virág, új bokor, új lomb fogja ékesíteni a földet

Király Béla,
ref. pap.

A mi irgalmas Szamaritánusunk*.

(Folytatás.)

S ime ott nyög aléltan az a félholt ember. Felkél a nap és égetni kezdi a szerencsétlennek sebeit. Epedve sóvárog egy kis víz után. De hallga! Léptek hallatszanak. Lázban égő szemével megfeszítetten néz az utra. Oh, mily öröm, egy jeruzsálemi pap közeledik. Megismeri szent öltözetét, csillogó fehér lenből való szö'tt ruháját, fején a turbámmal. (2. Móz. 39: 27. 3. Móz. 16: 4. Jn. 19: 23.)

„Történetesen pedig egy pap méne alá azon az uton, ki látván, elkerülé.”

A kimerült ember öntudatát veszítve, mintegy álomban hallja, míg a léptek közelednek, aztán elenyésznek újra! Ez a pap kimért léptekkel haladva Jerikóba, a hová bizonyára fontos ügyek vitték, meghallja a szerencsétlen nyögését. Megtekinti, látja sebeit, bár sietős a dolga. Észreveszi, hogy nem szamaritánus, hanem zsidó s bizonyos, hogy igen sajnálkozik rajta. De miért nem segített? Talán a földön fekvőt halottnak gondolta? Vagy nem volt ideje a segítségre? Vagy maga is félt a rablóktól? Talán elgondolja: „Szegény ember! mily baj, hogy

ezt az utat választottad! Más uton mehetnél volna Jerikóba”. Vagy: „Nem kellett volna oly későn elindulnod” s talán azzal a dicséretes szándékkal távozott, hogy a legközelebbi helyen jelentést tesz az esetről s „látteletet”, „alapszabályszerű jegyzőkönyvi határozatot” vétet fel róla, mialatt lelkét sok mergetődzéssel megnyugtattja. Gondolta magában: „Szegény ember, fogadd őszinte részvétem kifejezését”, de ez a részvét nem volt oly erős, hogy néhány szeretetteljes szót szóljon hozzá, vagy hogy egy követ tétessen vele a nyögő ember feje alá, vagy hogy egy ital vizet adjon neki, mert a hosszabb idő óta sebesült embernek mindig első és legnagyobb szükséglete: „Vizet, vizet!” Talán, ha Jeruzsálem utcáin találhatta volna, oda ment volna hozzá, ott sokan láthatták s dicsérték volna humanizmusát, de itt, ez elhagyott vidéken, életébe került volna. „Szegény ember — mondja távozóban — én sajnállak, de az életemet nem tehettem kockára, mit használna az neked, ha mindketten elvesznénk?”

„Hasonlóképen egy lévita is arra a helyre kerülőcn és azt látván, elkerülé.”

Új reményre éledt a nyomorult. Ismét léptek hallatszanak. Egy lévita közeledett. Egy templom szolga, Áron törzseből származó utód. A szent sátor és tornác őrállója, kegyes foglalkozásu ember: segédlelkész. Ő is látja a szerencsétlent vérében feküdni, azt is, hogy zsidó s képtelen magán segíteni. Hallja fájdalmas sóhajtozásait. De neki is sietős a dolga s aggódik ő is élete miatt s tovább megy: *A lévita a pap nyomdokain jár.*

Ha pénzen menthette volna meg a sebesült életét, kétségenkívül megtette volna. Jótékonycéllra adományokat szívesen szokott adni, de komolyabb, mélyebb érdeklődést, sebekkel bajlódását, munkásönfeláldozó szeretetét, életét azt nem adhatta, az „őszinte részvéte” ő nem így értelmezi. Talán a haldokló sóhajta'sa elkíséri egy darabig az utján, de azután elvész a messziségbe.

Oh, az ilyen *leviták* száma ma is nagyon sok. A „hírlapilag nyugtázott felülfizetők, jótékonycéllu adományozók”, kik ha van felesleges pénzük, szívesen végig táncolnak 500—600 koronás báliruhájokban egy egész éjszakát kivirradtig, megfizetve a belépti díjat s felül is fizetve azon a szegény iskola's gyermekekért, a orgonáért, toronyért, harangért, templomért, jó, hogy nem az Urasztala-terítőért; de mikor arról van szó, hogy a beteg munkás asszonyt meglátogatva, szobáját kitakarítsák, gyermekeit megfésüljék, megmosdassák, felöltöztessék, az iskolába elküldjék, a levest a beteg helyett megfőzzék, erre nem vállalkozhatnak (s azt a nyomort, sokszor bizony rettenetes ijesztő sebeket látva, mint a lévita — elkerülik).

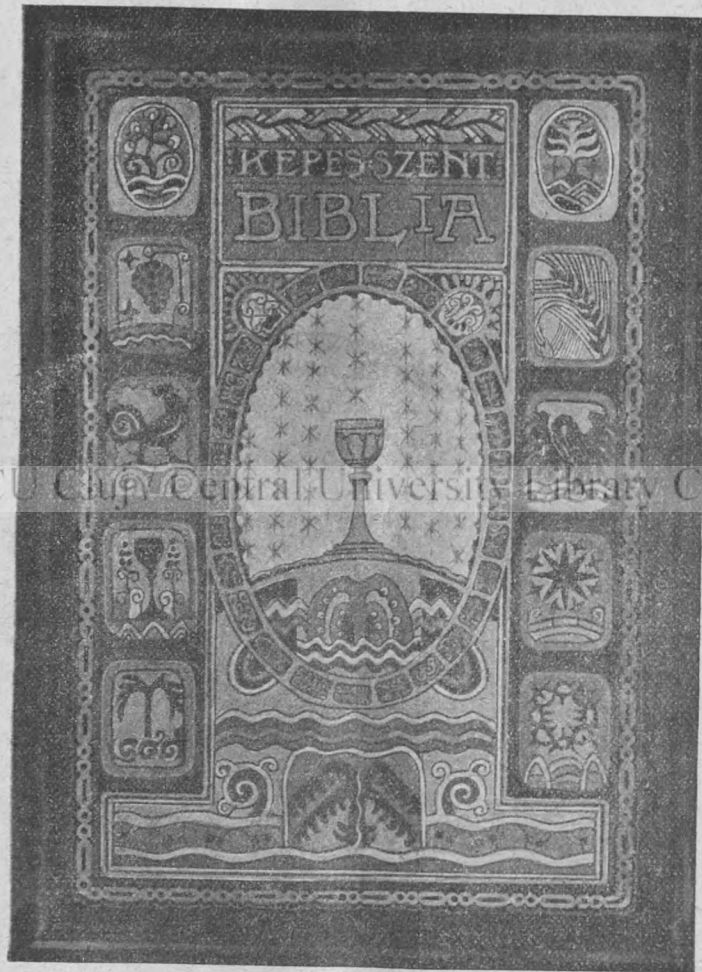
Oh, sokan, bár előbbieknél, főleg hazánkban jóval kevesebben vannak, akik, ha van felesleges

* Jegyzet: L. a Vasárnap f. é. 6. számát.

pénzüket, készek Isten országa terjesztésére néhány koronát adni, mert hát: „bizony szép a vallásosság!“, De mikor arról van szó, hogy a kereszt gyalázatát viseljék, gyáváká lesznek. Igen szívesen éneklük: „Vedd életem Jézusom, én azt Neked áldozom!“ De ha csakugyan arra kerülne a sor, a kis ujjukat sem adnák oda!

Te is lehattél már e nyomorulthoz hasonló helyzetben keresztyén testvérem. Bajban voltál, lelki betegségben, bűneidnek s elveszett, kárhozatra méltó voltodnak tudatára ébredtél, fáradtan, bűnbeveszve,

retet“ és „Általános közjótékonyági egyesületekben“, avagy talán éppen a „Samaritán együletben“, hozz áldozatokat pl. páduai Szent Antalnak, (Fájdalom, ezt ma, főleg az intelligens ref. nők előtt nem időszertlen megemlíteni) mint pogány papok is mondani szokták, hogy a megcsalt nép pénzéből meggazdagodjanak. És ezeket is megtetted s szived csak tovább fáj, ver és sajog s lelked, mint háborgó tenger, forr és zajong. Szerencsétlen testvérem! Hát nem tudod, hogy hiábavaló az emberi segítség, (Zsolt. 60:13.) még ha főri körökből jö is az. A megtartás egye-

a világtól megcsalva kerestél valakit, aki megvigasztaljon, megnyugtasson, de ismét csak a földön, az emberek között. S azok tanácsolták, hogy ne foglalkozz olyan sokat magaddal, szórakozzál, színházba, hangversenyekre, bálókba, társaságokba járj vagy sétálj sokat s mélyedj el valami munkába, vagy olvass valami szórakoztatót; odaadták neked Jóкаи regényét s a te szived csak tovább háborog, nyugtalan és békétlen, mindazt megtetted, de a teher lelkedről le nem szakadt.

Vagy biztattak „bölc“ tanácsadók, hogy üres imádságokat darálj, jótékonykodjál a különféle „Sze-

dül, a mi Urunké, Jézusunké! Minden üdv forrása Benne van! (Csel. 4: 12.)

Mert az emberek legtöbbszörre nem is törekszenek a bajokat orvosolni, de ha törekszenek is, akkor sem választják meg az igazi orvost: a Jézust! Beszélnek arról, hogy ragaszkodjunk az egyházhoz, s ez nem is rossz beszéd, csak hogy aztán az az egyház a Krisztus egyháza legyen, csak hogy abban az egyházban a Krisztussal való közösséget meg lehessen találni. Beszélnek az emberek vallásról is, de vallás ezeiféle van és csak annak van igazi vallása, aki az idvezítőről szóval, cselekedettel s egész életé-

vel vallást tesz s az emberek vallása nem segít, hanem csak az isteni Megváltó! Beszélnek az emberek arról is, hogy legyünk erényesek, de milyen erény vagy erkölcs az, amihöz nem az Isten kegyelme adja az erőt, az a kegyelem, amely Jézusban testet öltött? Beszélnek az emberek haladásról, de lehet-e haladása annak, aki a Krisztus által hozott erőket fel nem használja? Beszélnek felvilágosultságról is, de hát nem Krisztus-e a világ világossága? Bizony mindazok a szép, fényes szavak, amiket az emberek használnak és szeretnek, a „Jézus nélkül üres jelszavak, míg az Idvezítő a valóság!”

Mert Jegyezzük meg ker. testvéreim, hogy e példázatban Jézus isteni bölcsességgel s pap és lévita ilyen szerepeltetésében, nagy igazságot rejtett el. Ezek, kik szeretetlenül elmennek a nyomorult mellett, jelképezik az isteni forrásoktól eltávolodott és épen ezért haszontalan vallásosságot.

„Egy szamaritanus is, mikor az uton méne, juta a helyre és azt látván, könyörületességre indula: stb.“

Mély ájulásba esve, nem vette észre a szerencsétlen, hogy valaki ismét közeledik. De ha észre is vette volna, várhatott-e segédelmet egy szamaritanustól, egy, a zsidó által megvetett, eltaszított, gyűlölt szamaritanustól?! A zsidó és szamaritanus nép között engesztelhetetlen gyűlölet volt. A szamaritanusok pogány eredetű népek voltak. A II. kir. 17: 24. s köv. szerint Salmanossár assíriai király, elődei példáját követve, Izrael népét Babiloniába hurcolja s helyettük babiloniai bennszülötteket telepít Zsidóország elhagyott vidékeire.

De az elnéptelenült vidéken vadállatok szaporodtak el s a csapatonként érkező telepeseket pusztítani kezdték. A babonás pogányok azt hitték, hogy e csapást az új ország Istene küldi rájuk, aki gyűlöli őket. Felkérték hát a babiloniai királyt, hogy küldjön hozzájuk zsidó papot, ki ez ország Istenének tiszteletére megtanítsák őket, kérésük teljesült. Felvették a zsidó vallást, de őseik pogány hagyományait sem küszöbölték ki teljesen s így meghamisították Jehova igaz tiszteletét. A főbb pontokban egyeztek: hitszabályzólul elfogadták Mózes 5. könyvét s várták a Messiást s várják ma is.

A zsidó és szamaritanus nép közti gyűlölet eredetét Esdrás (4. r.) beszéli el. Mikor ugyanis a zsidók visszatérnek a számkivetésből s a templom újraépítéséhez fogtak, a szamaritanusok engedélyt kértek tőlük amunkában való részvételhez: „Éiadd építsünk veletek együtt — mondák — mert mi a ti Isteneteket szolgáljuk s áldozunk neki Essarlhaddo uralkodása óta.“ De a zsidók durván elutasították őket kéréseikkel s úgy bántak velük, mint a pogányokkal. Innen a nagy gyűlölet, a melynek heve nem lankadt soha.

Imé, egy ilyen szamaritanus közeledik. Nézzétek, mily nemesek arcvonásai. Külsője is jóságról beszél. Szinte látjuk, hogy lépked. talán valamit énekel, mert a jóindulatu emberek rendszeren vidámak. Meglátja az

embert sebeiben, vérében, jajjaiban hallja nyögéséi, tudja, hogy magán segíteni nem tud, lelke könyörületességre indul, leszáll öszvéréről, hozzájárul, oda megy a sebesülthöz. Nem dorgálta meg, nem tett szemrehányásokat, mert egyedül ment a veszedelmes utra. Nem tartott neki előadást az óvatosságról, sem filozófiai elmélkedést az utazás veszélyeiről, sem sebészeti előadást a sebláz mivoltáról és előállása okairól. Nem keltett hi-zalmatlanságot ily szavakkal: „Lásd te zsidó vagy, éi meg előtted gyűlöletes szamaritanus, most alkalman van eleven szentet gyűjteni fejedre s ezt meg is teszem.“ Nem, egy szóval sem említette a zsidók és szamaritanusok közti gyűlöletet, észbe sem jutott ez, az ő lelke szeretettel volt tele s e szeretettől indítva lépett hozzá, felfedte sebeit, azután bort, az örömjelét, töltött azokba, olajat és vizet adott neki, hogy erősítse s hogy sebeit bekötözze, úgy hiszem leszakította köntöse ujját s azután felemelte magához, öszvéreére tette és elvitte a vendégfogadóba, ott gondját viselte, másnap pénzt adott a vendégfogadónak, gondjaiba ajánlotta s még az esetleges többletet is megígérte, hogy kifizeti.

Ker. Testvéreim! Felismeritek-e, kihez hasonlít ez a szamaritanus? Kinek a hü képmása? Az a kifosztott, sebeiben fetrengő ember: mi vagyunk emberek, te meg én, ker. testvérem! s az irgalmas szamaritanus a mi drága Megváltónk: a Jézus Krisztus!

Figyeljék csak meg. Szövegünk azt mondja, hogy a pap „történetesen“ ment arra, a lévita „hasonlóképen“, a szamaritanus pedig szándékosan. Imé, a mi Mesterünk és Idvezítőnk!

Nem esetlegesen, nem történetesen, hanem határozott szándékkal jött Ő be a földre. Isten küldte Őt — önként született emberré az Isten, irántunk való imá-dandó nagy szeretetből jött az Ő magasságos dicsőségéből a mi keresésünkre és megmentésünkre.

Jézus ez az irgalmas szamaritanus. A zsidók őt gunyból szamaritanusnak (Ján. 8. 48.) nevezték, az az olyannak, aki hozzájuk nem tartozik, rájuk nézve *idegen*. És ime, épen ez az *idegen*. Kit az emberiség kigunyol, megvet, megtagad s keresztre feszít, Ő segít egyedül a bünbeesett emberen; ezen a holt eleven világon.

Figyeljük meg! Egy utazó szamaritanusról beszélünk. (Revideált új test. 33. v.) Az irgalmas szamaritanus vagyis Jézus utazik. S e fogalomnak két mozzanata van. Először azt jelenti, hogy hazája nem itt van a földön, mint egy zarándok ének mondja: „Az én hazám túl kék egen, szivem csak oda von!“

Elhagyta a menny dicsőségét érettünk s úgy jött ide. Másodszor e szó azt is jelenti, hogy határozott célja, szándéka van. Jézus keresi a bünbevesztett, halhatatlan emberi lelket. (Luk. 19. 10.) mert szereti, mert az az Övé, Övével meváltoztotta, Magának azt eljegyezte, mert megakarja gyógyítani. Lehajol hozzá, ahhoz a bünök sulya alatt összetört, ahhoz a porba omlott, megalázkodott, csapzott szárnyakkal ott vergődő, hánykódó, beteg, fáradt, terhelt (Máté

11. 20). lélekhez, akkor is, ha kinjában néma, hallgatag (Luk. 15. 8—10). akkor is, ha mint az elveszett juh, az Ő báránya kiált, (Luk. 15. 4—7.) fájdalomában felzokog az égre, lehajol hozzá ekkorra, ha rongyosan, ha piszkosan, ha szenyesen, ha mindennünket eltékozolva megindulunk Felé (Luk. 15.20.) felfedi sebeinket, megtisztítja a hozzá tapadt szennyől, sártól, portól, kieteti, kitisztítja a törvény borával, szigorával azokat s meggyógyítja a kegyelem olajával.

Ölébe veszi az ő kicsinyeit, mert magukra gyen-

valamivel többet tesznek, az Ő eljövetelkor megfogja nekik téríteni.

Hogy ámult-bámult ez a törvénytudó, ezen a minden emberit felülhaladó, isteni, örök bölcsességen.

Ki hát a három közül az igazi felebarát? „Az, aki könyörült rajta!“

„Eredj el és te is akképen cselekedjél!“

Jézus az igazi felebarát, ha Ő meggyógyít minket, akkor mi is indítatunk olyan cselekedetek véghezvitelére, mint a minőket végez a mi hű Barátunk! Oh, keresztyén testvéreim! menjünk a világ

gék, a járásra képtelenek, a gyermeked lelkeket. (Márk 9: 36.) Ő hordozza őket, mint a pásztor beteg báránycáját. (Ján. 10: 11. 15.) Azután vendégfogadóba, hívők társaságába, az Ő egyházába fog vinni bennünket, gondoskodik rólunk, hogy tovább ápoljanak azok, akik már ott vannak, míg teljesen felépülünk s megigéri a már ott lévőknek, hogy csak ápolják, erősítgessék az épen most megszabadult s felvett lelket, majd ha visszatér, megfizet nekik bőségesen. Ne essék nehezünkre, hogy a vendégfogadás és hozzátartozóik értünk fáradoznak, a samaritanus már előre megadta a szükséges pénzt és ha még

egyetlen és utolsó reményéhez : a Jézus Krisztushoz, aki ma is közel van irgalmával, szeretetével hozzánk s a Tőle nyert szeretettel keressük és gyógyítsuk a sebeket, csak is így jö el hozzánk az Ő országa! Oh! jöjjön el a Te országod! Amen.

Benkő Viktor,
ref. lelkipásztor.

Isten igéje.

A Messiás.

Ezt mondja a seregeknek Ura, ime egy férfiú, a neve csemete, mert csemete támadt belőle, megépíti az Urnak templomát és nagy lesz az ő dicsősége, ülni és uralkodni fog az ő királyi székében és pap is lesz az ő székében és bölcsesség tanácsa lesz kettőjük között.

Zakariás 6. 12--13

A megváltónak az Isten felkentjének már megjelenése előtt, miután fellépésének, szenvedéseinek és halálának ideje is pontosan előre megjövendöltetett és jövendölések teljesedésének ideje is bekövetkezett, megtörtént a jövendölések legnagyobb eseménye, az egész emberiség hő várakozása közben a jövendöléseknek megfelelőleg megjelent az Istentől ígért Messiás.

Az emberiség teljes mértékben érezte az ő nyomorúságát az emberiség egész történetén keresztül huzódik a vágy, a szabadítás és megváltás után és az emberiség belső általános vágya az által lesz minden egyes embernek hatalmasan bebizonyítva, hogy az ő saját keblében megismétlődik a vágy, hogy ő azt maga megélessse, úgy mint azt a jövendő nemzedékek meg fogják élni. Egy bűnös élet fejlődésnek közepette, egy Istentől eredő büntető korszak közepette, a mely korszak az emberiségre nehezedik érzi az ember az ő boldogtalanságát, az ő Teremtőtől elszakadt egyedüllétét, azt a bizonyosságot, hogy ő mint bűnös a büntetés felé tart bűnösségének tudatából meríti, és azért félelmetesen áll a halál az ember szeméi előtt, és tapasztalnia kell és át kell magát küzdenie, mégis az ő lelki halála, mely őt fogva tartja csak bizonyossága az ő második halálának.

Az emberiség bűnös életéből nem származhatott az ő üdvössége, az emberiség amely saját maga rombolta szét az Istennel való igaz életet és igaz kapcsolatot, az nem is tudott önmagától megújulni.

Az emberiség életének új kezdő pontból kellett kiindulni, az életet új alapelvekre kellett fektetni, hogy az ő bűnös fejlődése megakadályozható legyen. Ha csak az emberiség a bűnös megsemmisülésbe rohanni.

A bűnnek és a halálnak hatalmát meg kellett törni mielőtt az emberen végleg erőt vehetett volna. A bűn, mi után az Istennel való viszonyt széjjelrombolta, folytonosan az ember életét igénybe vette, az ő igénylő és uraló hatalmát meg kellett törni és annak helyébe egy új életnek alapja volt szükséges, hogy adassék az embernek. A bűn az embert a halálfélelemnek jármába hajtotta és a természetes ember még mindig fogva abban. Hogy tehát a megváltás valóságban az ember osztályrésze legyen,

ugy a bűnnek hatalmával együtt a büntől eredő halál hatalmát is meg kellett törni, hogy világos és nyilvánvalóvá legyen, hogy a halál önmagában nem kizárólagos törvénye a természetnek és nem eredendően az Istentől rendezett, hanem egy az Isteni igazság által egy bűnnek bekövetkezése után rendelt büntetés, mely ha annak oka, a bűn nincsen, úgy romboló hatását sem tarthatja meg.

Ha tehát a halál nem természeti törvény, csak a bűnrel van indokolva, így tehát csak attól várható a megváltás, a gyógyulás és szabadulás, a kibebizonyítás nincsen bűn, és aki nem tartozik a bűnösök kötelekébe, aki felett a halál nem lehet urrá, habár e földi élete az emberi étellel mindenben teljesen azonos, egyedül általa üdvözülhet az emberiség.

Az Isteni szeretet kegyelme volt az, mely elhatározta teremtményeit a büntől megváltani, akik önmagukat a bűn és haláltól megváltani nem tudták. Az örök világosság óta el volt határozva az Úr kegyelme a saját akaratából bűnbe esett emberiség számára, habár az Úr szabta ki a büntetést de az Ő végtelen szeretetével a megváltásról is gondoskodott.

Erre vonatkoznak az összes utak, a melyeken az Úr az emberiséget vezette, erre vonatkozik Izrael népének kiválasztása, eire vonatkozik az ígért, erre vonatkozik az áldozat amely Isten felkentjének előhírnöke volt; erre vonatkoznak az összes jövendölések és az Ábrahámnak tett összes ígéretek megisméltései, melynek az első pillanattól fogva az összes hívő izraeliták jámbor életének és összes reménységük támasza és kezességének forrásai voltak. Minden jel mutatta és megis volt jövendölve, hogy el kell jönni az égből annak, ki képes lesz az emberiséget a bűnös életből új életbe vezetni.

Vajjon mikor fog ő jönni? Ő véget vet azon bűnben élők rettenetes helyzetének, akik Ő reá várakoznak, és mindazokat, akik reá várakoznak az új, az Istennek tetsző életbe és boldogságba bevezeti. Aki őtet várod és utána vágyakozol, kutasd és keresd az Istenhez vezető utakat.

Hát nem már az Isten szellemétől áthatott Jákob pátriárka is midőn halála előtt fiát Judát megáldotta — megjövendölte, ezen szavakkal: Sem a jogar, sem a kormányzói-pálca nem fog Judától elvétetni a míg a Hős nem jön és a népek ő hozzá fognak csatlakozni.

Nézz és lássad, hogy a jogar Judától már elvétetett, ebből következtetheted és tudhatod, hogy a Megváltó már megérkezett és ha Judától már a kormányzó-pálca is elvétetett, úgy az Isten által ígért Megváltó uralma már kezdődött az Ő örök országának és az Ő népe örök uralmának megállapítása végett.

Ki fogja Őt elismerni? Ki fog az Isten kinyilatkoztatásának hitelt adni, az, aki Istentől van, az hallja az az isteni kinyilatkoztatásokat. Az aki igaz, hallja az Isten hangját.

Hiradások a Kálvin-szövetségről.

A Kálvin-szövet. ér. március hó 25-én a Protestáns Iparosképző egyesületben (VIII. Alföldi-u. 13.) a „Tanoncotthon”-ról tart értekezletet. Majda Vilmos igazgató bemutatja az egyesület által szervezett tanoncművelő otthont. Maday Gyula ref. főgymn. tanár előadást tart a Tanonc-otthon kérdéséről, melyet eszmecsere követ. Sörös Béla ref. lelkész a losonci tanoncotthon igazgatója is felfog szólalni. Az értekezlet d. u. 5 órakor kezdődik.

Április 3-án a cselédkérdésről fog előadást tartani Rosenberg Augustus urnő a ref. főgymnasium dísztermében. A Kálvin-szövetség ezen kérdést tüzetesen kívánja, különösen a cselédvédelem és cseléd-otthon szempontjából gondjaiba venni. Tervbe van véve országos szaktanácskozmány összehívása és a magyarországi nőegyesületek szövetségével, a magyar társadalomtudományi egyesülettel és Fenimisták egyesületével együttesen. Ezen szaktanácskozmány még a nyár bekövetkezte előtt összeül.

A ref. konvent ülései alkalmából a „Diakonisa kérdés” kerül felszínre ápr. végén. A kérdést Szöts Farkas ref. theol. tanár fogja ismertetni.

A szövetség kinyomatta palóci Horváth Zoltán titkárnak a marosvásárhelyi sociális kurzuson tartott előadását „Hogyan fogjon a lelkész és tanító egyháztársadalmi munkához?” címmel és a „Városi missió és munkásotthonok” című előadását is, a melyeket most küld szét a tagoknak újabb felhívással. A főváros külterületein emelendő munkásotthonokért nagyarányú akciót indít meg, a mely akcióban való részvételért és támogatásért a budapesti ref. egyháztanácsához memorandumot dolgozott ki.

A vasárnapi munkaszünetnek a lehető legnagyobb mérvű kiterjesztése iránt s főleg az állami és közszolgálatban levő tisztviselők és szolgáltnak érdekében a kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztést intézett, a mely a múlt heti vasárnapi munkaszünet enquetten szóba is került. Felterjesztést intézett a belügyminiszterhez a kivándorlók védelme és a kivándorlókat vivő hajókon ref. istentisztelet tartása iránt.

Megalkotta a legutóbbi ülésen a szakosztályokat, a melyek hivatta lesznek a folyton szaporodó munkát feldolgozni és a választmánynak véleményes előterjesztéseket tenni.

A Genfben július 9-én kezdődő Kálvin-jubileumra szervezi a magyar kirándulók csoportját, melyről komünikét bocsát ki legközelebb. Az ünnepélyen active is részt vesz. — Az ünnepségen részt venni akarók jelentkezéseit Bilkei Papp István ref. theol. tanár, a bizottság elnöke fogadja el, (IX. Kálvin-tér 7.) s a bizottság ügyeit dr. Kovács J. István ref. s. lelkész, mint a bizottság titkára intézi.

A munkáskérdésről májusban vagy ősszel tart-

ják meg Németh József min. o. tan. „Az amerikai magyarság társadalmi helyzete” és Tóthfalusi József ref. lelkész „A munkáskoloniák és a vándormunkások gondozása” c. előadásait.

Ez idő szerint Pápán, Kassán, Marosvásárhelyen, Sárospatakon, Kisujszálláson, Békés-Gyulán, Zomborban, Tahitótfaluban, Poroszlón, Marosludason folyik a szervezkedés s tömegesebben ezeken a helyeken léptek be a szövetségbe.

Szövetkezeti kérdéssel foglalkozni óhajtoknak rendelkezésére bocsátja a szövetség Andrassy Kálmán buj. ref. lelkész „A szövetkezeti munka áldásai” c. 25 éves egyháztársadalmi működéséről szóló beszámolóját. Ez iránt érdeklődők forduljanak palóci Horváth Zoltán dr. titkárhoz Bpest, IV. Ferenc József-rakpart 24.

Ugyanitt kaphatók a Szövetség ismertetését tárgyaló füzetek s nála és a ref. lelkészi hivatalnál Budapest, IX. Kálvin-tér 7. lehet tagul jelentkezni. Segítő tagok 1 koronát, rendes tagok 5 koronát fizetnek évente, de tetszés szerint lehet magasabb összeget is fizetni. Alapító tagok 150 koronát, örökös tagok 300 koronát fizetnek egyszersmindenkorra. Az alapító tagok névsora a következő: Dr. Antal Géza theol. tan., Czell Vilmos földbirtokos, dr. Bernát István orsz. képv., dr. Darányi Ignác v. b. t. t. miniszter, Elek Pál udvari tanácsos, György Endre ny. miniszter, palóci Horváth István földbirtokos, dr. Ilosvay Lajos udvari tanácsos, Kajel Endre ref. lelkész, Kelecsényi Zádor kir. közjegyző, palóci Horváth Zoltán ügyvéd, báró Korányi Frigyesné, dr. Kovácsy Sándor ny. min. tanácsos, özv. báji Patay Gyuláné földbirtokosnő, Petri Elek lelkész, Papp Szász Lajos földbirtokos, Papp-Szász Lajosné Szontágh Mária, Szabó Péter ref. esperes, Thaly István ny. műszaki tanácsos, Baksay Sándor ref. püspök, Alsó-Sarkedi ref. egyház, Mándy Lajos ny. min. tanácsos, Láncoz Leó főrendiházi tag, Márk Károly. ny. min. tanácsos.

A Kálvin-szövetség a következő előterjesztéseket tette a nagym. belügyi és kereskedelemügyi miniszter urakhoz:

I. A belügyminiszterhez:

„Nagyméltostgu Miniszter Ur! Tudomásunk van arról, hogy ez idő szerint Nagyméltóságod böles vezetése alatt álló miniszterium és az amerikai kivándorlást hőzvetítő hajós társaságok között tárgyalások folynak, melyeknek célja ezen viszonyoknak újból való rendezése. Tekintettel arra, hogy a kivándorlók lelki gondozása már nemzeti szempontból is nagyon szükséges, amennyiben ezen az uton legalább bizonyos fokig elérhetjük azt, hogy a kivándorlóknak az erkölesi rugók erősítettven, azok ez uton erősebben csatlakozzanak az ős hazához, azon tiszteletteljes kéreessel fordulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskedjék odahatni, hogy a hajós társaságok ezen lelki gondozást szem előtt tartva, gondoskodjanak arról,

Isten ígéje.

A Messiás.

Ezt mondja a seregeknek Ura, ime egy férfiú, a neve csemete, mert csemete támadt belőle, megépíti az Urnak templomát és nagy lesz az ő dicsősége, ühni és uralkodni fog az ő királyi székében és pap is lesz az ő székében és békesség tanácsa lesz kettőjük között.

Zakariás 6. 12--13

A megváltónak az Isten felkentjének már megjelenése előtt, miután fellépésének, szenvedéseinek és halálának ideje is pontosan előre megjövendöltetett és jövendölések teljesedésének ideje is bekövetkezett megtörtént a jövendölések legnagyobb eseménye, az egész emberiség hő várakozása közben a jövendöléseknek megfelelőleg megjelent az Istentől ígért Messiás.

Az emberiség teljes mértékben érezte az ő nyomoruságát az emberiség egész történetén keresztül húzódik a vágy, a szabadítás és megváltás után és az emberiség belső általános vágya az által lesz minden egyes embernek hatalmasan bebizonyítva, hogy az ő saját keblében megismétlődik a vágy, hogy ő azt maga megéllhesse, úgy mint azt a jövendő nemzedékek meg fogják élni. Egy bűnös élet fejlődésnek közepette, egy Istentől eredő büntető korszak közepette, a mely korszak az emberiségre nehezedik érzi az ember az ő boldogtalanságát, az ő Teremtőtől elszakadt egyedüllétét, azt a bizonyosságot, hogy ő mint bűnös a büntetés felé tart bűnösségének tudatából meríti, és azért félelmetesen áll a halál az ember szemei előtt, és tapasztalnia kell és át kell magát küzdenie, mégis az ő lelki halála, mely őt fogva tartja csak bizonyosága az ő második halálának.

Az emberiség bűnös életéből nem származhatott az ő üdvössége, az emberiség amely saját maga rombolta szét az Istennel való igaz életet és igaz kapcsolatokat, az nem is tudott önmagától megújulni.

Az emberiség életének új kezdő pontból kellett kiindulni, az életet új alapelvekre kellett fektetni, hogy az ő bűnös fejlődése megakadályozható legyen. Ha csak az emberiség a bűnös megsemmisülésbe rohanni.

A bűnnek és a halálnak hatalmát meg kellett törni mielőtt az emberen végleg erőt vehetett volna. A bűn, mi után az Istennel való viszonyt széjjelrombolta, folytonosan az ember életét igénybe vette, az ő igénylő és uraló hatalmát meg kellett törni és annak helyébe egy új életnek alapja volt szükséges, hogy adassék az embernek. A bűn az embert a halálfélelemnek jármába hajtotta és a természetes ember még mindig fogva abban. Hogy tehát a megváltás valóságban az ember osztályrésze legyen,

ugy a bűnnek hatalmával együtt a büntől eredő halál hatalmát is meg kellett törni, hogy világos és nyilvánvalóvá legyen, hogy a halál önmagában nem kizárólagos törvénye a természetnek és nem eredendően az Istentől rendezett, hanem egy az Isteni igazság által egy bűnnek bekövetkezte után rendelt büntetés, mely ha annak oka, a bűn nincsen, úgy romboló hatását sem tarthatja meg.

Ha tehát a halál nem természeti törvény, csak a bűnrel van indokolva, így tehát csak attól várható a megváltás, a gyógyulás és szabadulás, a kibebizonyítás nincsen bűn, és aki nem tartozik a bűnösök kötelékébe, aki felett a halál nem lehet urrá, habár e földi élete az emberi élettel mindenben teljesen azonos, egyedül általa üdvözülhet az emberiség.

Az Isteni szeretet kegyelme volt az, mely elhatározta teremtményeit a büntől megváltani, akik önmagukat a bűn és haláltól megváltani nem tudták. Az örök világosság óta el volt határozva az Úr kegyelme a saját akaratóból bűnbe esett emberiség számára, habár az Úr szabta ki a büntetést de az Ő végtelen szeretetével a megváltásról is gondoskodott.

Erre vonatkoznak az összes utak, a melyeken az Úr az emberiséget vezette, erre vonatkozik Izráel népének kiválasztása, erre vonatkozik az ígéret, erre vonatkozik az áldozat amely Isten felkentjének előhírnöke volt; erre vonatkoznak az összes jövendölések és az Ábrahámnak tett összes ígérek megismétlései, melynek az első pillanattól fogva az összes hívő izraeliták jámbor életének és összes reménységük támasza és kezességének forrásai voltak. Minden jel mutatta és megis volt jövendölve, hogy el kell jönni az égből annak, ki képes lesz az emberiséget a bűnös életből új életbe vezetni.

Vajjon mikor fog ő jönni? Ő véget vet azon bűnben élők rettenetes helyzetének, akik Ő reá várakoznak, és mindazokat, akik reá varkognak az új, az Istennek tetsző életbe és boldogságba bevezeti. Aki őtet várod és utána vágyakozol, kutasd és keresd az Istenhez vezető utakat.

Hát nem már az Isten szellemétől áthatott Jákob pátriárka is midőn halála előtt fiát Judát megáldotta — megjövendölte, ezen szavakkal: Sem a jogar, sem a kormányzóipálca nem fog Judától elvételni a mig a Hős nem jön és a népek ő hozzá fognak csatlakozni.

Nézz és lássad, hogy a jogar Judától már elvétellett, ebből következtetheted és tudhatod, hogy a Megváltó már megérkezett és ha Judától már a kormányzóipálca is elvétellett, úgy az Isten által ígért Megváltó uralma már kezdődött az Ő örök országának és az Ő népe örök uralmának megállapítása végett.

Ki fogja Őt elismerni? Ki fog az Isten kinyilatkoztatásának hitelt adni, az, aki Istentől van, az hallja az az isteni kinyilatkoztatásokat. Az aki igaz, hallja az Isten hangját.

Hiradások a Kálvin-szövetségről.

A Kálvin-szövet. ér. március hó 25-én a Protestáns Iparosképző egyesületben (VIII. Alföldi-u. 13.) a „Tanoncotthon”-ról tart értekezletet. Majda Vilmos igazgató bemutatja az egyesület által szervezett tanoncművelő otthont. Maday Gyula ref. főgymn. tanár előadást tart a Tanonc-otthon kérdéséről, melyet eszmecsere követ. Sörös Béla ref. lelkész a losonci tanoncotthon igazgatója is felfog szólalni. Az értekezlet d. u. 5 órakor kezdődik.

Április 3-án a cselédkérdésről fog előadást tartani Rosenberg Augustus urnő a ref. főgymnasium disztermében. A Kálvin-szövetség ezen kérdést tüzetesen kívánja, különösen a cselédvédelem és cseléd-otthon szempontjából gondjaiba venni. Tervbe van véve országos szaktanácskozmány összehívása és a magyarországi nőegyesületek szövetségével, a magyar társadalomtudományi egyesülettel és Fenimisták egyesületével együttesen. Ezen szaktanácskozmány még a nyár bekövetkezte előtt összeül.

A ref. konvent ülései alkalmából a „Diakonisa kérdés” kerül felszínre ápr. végén. A kérdést Szöts Farkas ref. theol. tanár fogja ismertetni.

A szövetség kinyomatta palóci Horváth Zoltán titkárnak a marosvásárhelyi sociális kurzuson tartott előadását „Hogyan fogjon a lelkész és tanító egyháztársadalmi munkához?” címmel és a „Városi missió és munkásotthonok” című előadását is, a melyeket most küld szét a tagoknak újabb felhívással. A főváros külterületein emelendő munkásotthonokért nagyarányú akciót indít meg, a mely akcióban való részvételért és támogatásért a budapesti ref. egyháztanácsához memorandumot dolgozott ki.

A vasárnapi munkaszünetnek a lehető legnagyobb mérvű kiterjesztése iránt s főleg az állami és közszolgálatban levő tisztviselők és szolgáltnak érdekében a kereskedelmi miniszteriumhoz felterjesztést intézett, a mely a múlt heti vasárnapi munkaszünet enquetten szóba is került. Felterjesztést intézett a belügyminiszterhez a kivándorlók védelme és a kivándorlókat vivő hajókon ref. istentisztelet tartása iránt.

Megalkotta a legutóbbi ülésen a szakosztályokat, a melyek hivatalosan lesznek a folyton szaporodó munkát feldolgozni és a választmányoknak véleményes előterjesztéseket tenni.

A Genfben július 9-én kezdődő Kálvin-jubileumra szervezi a magyar kirándulók csoportját, melyről komünikét bocsát ki legközelebb. Az ünnepélyen active is részt vesz. — Az ünnepségen részt venni akarók jelentkezéseit Bilkei Papp István ref. theol. tanár, a bizottság elnöke fogadja el, (IX. Kálvin-tér 7.) s a bizottság ügyeit dr. Kovács J. István ref. s. lelkész, mint a bizottság titkára intézi.

A munkáskérdésről májusban vagy ősszel tart-

ják meg Németh József min. o. tan. „Az amerikai magyarság társadalmi helyzete” és Tóthfalusi József ref. lelkész „A munkáskoloniák és a vándormunkások gondozása” c. előadásait.

Ez idő szerint Pápán, Kassán, Marosvásárhelyen, Sárospatakon, Kisujszálláson, Békés-Gyulán, Zomborban, Tahitótfaluban, Poroszlón, Marosludason folyik a szervezkedés s tömegesebben ezeken a helyeken léptek be a szövetségbe.

Szövetkezeti kérdéssel foglalkozni óhajtoknak rendelkezésére bocsátja a szövetség Andrassy Kálmán buj. ref. lelkész „A szövetkezeti munka áldásai” c. 25 éves egyháztársadalmi működéséről szóló beszámolóját. Ez iránt érdeklődők forduljanak palóci Horváth Zoltán dr. titkárhoz Bpest, IV. Ferenc József-rakpart 24.

Ugyanitt kaphatók a Szövetség ismertetését tárgyaló füzetek s nála és a ref. lelkészi hivatalnál Budapest, IX. Kálvin-tér 7. lehet tagul jelentkezni. Segítő tagok 1 koronát, rendes tagok 5 koronát fizetnek évente, de tetszés szerint lehet magasabb összeget is fizetni. Alapító tagok 150 koronát, örökös tagok 300 koronát fizetnek egyszersmindenkorra. Az alapító tagok névsora a következő: Dr. Antal Géza theol. tan., Czell Vilmos földbirtokos, dr. Bernát István orsz. képv., dr. Darányi Ignác v. b. t. t. miniszter, Elek Pál udvari tanácsos, György Endre ny. miniszter, palóci Horváth István földbirtokos, dr. Ilosvay Lajos udvari tanácsos, Kajel Endre ref. lelkész, Kelecsényi Zádor kir. közjegyző, palóci Horváth Zoltán ügyvéd, báró Korányi Frigyesné, dr. Kovácsy Sándor ny. min. tanácsos, özv. báji Patay Gyuláné földbirtokosnő, Petri Elek lelkész, Papp Szász Lajos földbirtokos, Papp-Szász Lajosné Szontágh Mária, Szabó Péter ref. esperes, Thaly István ny. műszaki tanácsos, Baksay Sándor ref. püspök, Alsó-Sarkedi ref. egyház, Mándy Lajos ny. min. tanácsos, Láncoz Leó főrendiházi tag, Márk Károly. ny. min. tanácsos.

A Kálvin-szövetség a következő előterjesztéseket tette a nagym. belügyi és kereskedelemügyi miniszter urakhoz:

I. A belügyminiszterhez:

„Nagyméltósgu Miniszter Ur! Tudomásunk van arról, hogy ez idő szerint Nagyméltóságod bölcsezetése alatt álló miniszterium és az amerikai kivándorlást hőzvetítő hajós társaságok között tárgyalások folynak, melyeknek célja ezen viszonyoknak újból való rendezése. Tekintettel arra, hogy a kivándorlók lelki gondozása már nemzeti szempontból is nagyon szükséges, amennyiben ezen az úton legalább bizonyos fokig elérhetjük azt, hogy a kivándorlóknak az erkölesi rugók erősítettén, azok ez úton erősebben csatlakozzanak az ős hazához, azon tiszteletteljes kéressel fordulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskedjék odahatni, hogy a hajós társaságok ezen lelki gondozást szem előtt tartva, gondoskodjanak arról,

Egyházi átokkal sujtott olasz képviselő. Rómából jelentik nekünk, hogy a szentszéki kongregáció a nagy egyházi átokkal sujtotta Murri Romulo abbét, olasz országgyűlési képviselőt. A képviselő politikai szereplése miatt összeütközésbe került az egyházzal, amely a fermoi püspök által a napokban felszólította, hogy hat napon belül feltétlenül hajoljon meg a kongregáció akarata előtt, mert különben nem politikai tevékenysége miatt, hanem a kongregáció testülete ellen való szemtelen (sfacciate) fellázadása miatt egyházi átok alá helyezik. Murri a püspöknek azt felelte, hogy a kongregáció csak mondja ki nyugodtan az átkot, ő sokkal közelebb érzi majd magát Istenhez, ha nem tartozik többé ahhoz a testülethez, amely Krisztus szellemét tagadja és babonát hirdet. A szentszéki kongregáció erre kimondta reá a nagy egyházi átkot (excommunicatio maior), amely szerint nemesak a misézéstől és a papi funkciók gyakorlásától tiltja el, hanem minden katolikusként kötelessége, hogy vele minden érintkezést megszakítson a keresztyéni szeretet nevében.

Világ folyása.

Katonák családja. A háború hírére és a boszniai csapatoknak hadilétszámra való kiegészítése következtében igen aktuális lett az a kérdés, milyen kárpotlásban fognak részesülni a behívott katonák családtagjai, akik a mozgósítás következtében kenyérkereső nélkül maradnak. Annyival is inkább aktuális és sürgősen megoldandó ez a kérdés, mert Ausztriában a behívott legénység hátrahagyott családjáról nagyobb mértékben gondoskodik a törvényhozás, mint nálunk. Az osztrák törvényhozás ugyanis még 1908-ban intézkedett arról, hogy a béke idején gyakorlatra behívott tartalékosok és póttartalékosok családjai állami segélyben részesüljenek, ezt a kedvezményt kiterjesztették most azoknak a családtagjaira is, akiket a beállott zavarok miatt az ezredek állományának hadilétszámra való emelése végett hívtak be. Nálunk csak a mozgósított katona családtagjai részesülnek hasonló segélyben. Mozgósítás azonban még nem volt, mégis igen sokat szállítottak máris fegyverbe a hadilétszám kiegészítése végett és ezeknek a családjai nem kapnak állami segítséget. Az alkotmánypártban most mozgalom indult meg az iránt, hogy a törvény kedvezményét a létszám kiegészítése végett behívott tartalékos és póttartalékosok családjai is megkapják. Moskovitz Iván országgyűlési képviselő legközelebb ilyen irányban interpellációt fog intézni a kormányhoz, aminek valószínűleg kedvező eredménye lesz, mert az egész országgyűlés pártkülönbösg nélkül kell, hogy pártolja az alkotmánypárt eme nemes kezdeményezését.

— **A helyzet megítélése Bécsben a háborúról.** (Budapesti Tudósító.) Hivatalosan eddig még semmit sem tudnak arról, vajjon Oroszország valóban elhagyja-e eddigi álláspontját és a legteljesebb nyomatékkal arra fordítja-e minden befolyását, hogy Szerbia törődjék bele a változhatatlanba. Ausztria-Magyarország egyelőre várakozó magatartást tanúsít. Bizonyos jelek arra vallnak, hogy az orosz álláspont megváltozásáról szóló jelentéseket valószínűeknek lehet tekinteni. Az a hír, hogy Forgách János gróf ma fogja átnyújtani Belgrádban Ausztria-Magyarország jegyzékét, nem felel meg a valóságnak. Általánosságban nem lehet azt állítani, hogy a helyzet javulóra fordult.

Diplomáciánk és hadvezetőségünk három napig semmi újabb lépést nem fog tenni. De ha e három nap elmúlik anélkül, hogy a helyzet véglegesen tisztázódna, akkor az események rohamos fejlődése következik be, és akkor a végzetes háborús bonyodalmat semmi sem hárihatja el többé.

— **György szerb trónörökös lemondása.** György trónörökös levelet intézett Novakovics Stoján miniszterelnökhöz, a melyben kijelenti, hogy a Kolakovics nevű komornyikjának meggyilkolásáról szóló híresztelések miatt öcsese, Sándor herceg javára lemond a szerb trónra való igényeiről.

A trónörökös levele óriási fetűnést kelt. Az alkotmány szerint a trónigényről való lemondást csakis a szkupstina fogadhatja el. Politikai körökben azt hiszik, hogy sem a kormány, sem a szkupstina nem fogadják el a trónörökös lemondását.

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ. Maros-Vásárhely.

Fiók-intézetek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsisztgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona.

Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket** izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek hogy a megtakarított pénzt esetleg célt lanul elköltse könnyen a ellentállhat^a

Ha legalább egy koronát a perselyben összegyűl, sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzügyítés ujból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely